

Hann hevur onkuntið verið biðin um at tala í onkrari meinigheit ymsastaðni í landinum.

– Fyrr í ár var eg á einum staði, og har komu fleiri enn 500 fólk at lurta. Eg talaði á enskum, og so varð tulkað til rumenskt. Aftaná kom ein kona grátandi til mín. Hon segði, at hon hevði havt tað so ringt í lívinum, men at hetta kvøldið hevði hon fingið frið við Gud. Tað var stórt at uppliva, sigur hann.

Kennir landið betur enn íbúgvvararnir

Absalon hevur verið í nógvum ymiskum støðum í Rumenia við hjálp.

– Tá ið vit fara longur norður eftir í landinum, tekur tað longri tíð, tí frástøðurnar eru so langar. Tá eru vit ofta burtur úr Føroyum í 20 dagar. Annars eru vit vanliga 11 dagar burtur.

Nú um veturin kann vera rættiliga kalt og nógvur kavi í landinum. Á hesum túrinum er tó ikki ætlanin at fara niðan í fjøllini, har tað kann vera nógvur kavi.

– Eg havi koyrt so nógvastaðni runt í landinum, at onkur av teimum staðbundnu rumenunum hava sagt við meg, at eg kenni nógv betur teirra land enn teir allar flestu rumenararnir gera, sigur Absalon.

Fátækadømi í bygdunum

Nógv er broytt síðani arbeiðið við Rumeniahjálpinum byrjaði. Støðan í landinum er batnað nógv í mun til, hvat hon var fyri 30 árum síðani.

– Tað eru stór framstig hend á nógvum økjum. Í býunum sæst ikki nakað til fátækadømi. Har síggja fólk út til at hava tað gott. Men í teimum smáu bygdunum langt úti á landinum er tað framvegis nógvastaðni sera fátæksligt. Tað er fyrst og fremst hesi støðini, at hjálpin fer, sigur Absalon Matras.

Klæðini verða blakað í stóra lastvognin, sum førir klæðini til Danmarkar
Mynd: Álvur Haraldsen

Hann vísir á, at í Rumenia er avmarkað, hvussu nógv tað almenna tekur sær av teimum fátøku og øðrum, ið tørva hjálp.

– Tey fáa eitt lítið sindur – umleið 600 krónur um mánaðin. Eg skilji ikki, at tey kunnu klára seg fyri so lítið. Um ein kona eigur eitt barn, fær hon 2.000 krónur um mánaðin í tvey ár. Tað er ikki nógv at liva fyri, sigur Absalon Matras.

Pólland, Ukraine og Moldova

Seinnu árinum hevur hann eisini verið í fleiri øðrum londum við klædnahjálpi úr Føroyum. Fleiri túrar eru gjørdir til Póllands og Moldova. Hann hevur eisini verið í krigsherjaða Ukraine við hjálp.

– Tað er stórur tørvur á hjálpi eisini í hesum londunum. Einaferð koyrdi eg eisini ein buss við klæðum frá brøðrunum í Føroyum. Tann hjálpin fór til Týskland, og so víðari harfrá til Russlands, sigur Absalon.

Ógvusligt at síggja neyðina fyrstu ferð

Men hvussu byrjaði arbeiðið fyri 30 árum síðani?

– Eg kendi einki til støðuna í Rumenia, tá ið eg byrjaði at savna brúkt klæði inn og senda tey avstað í bingjum til Rumenia. Hetta gjørdi eg í samstarvi við danskarar í nøkur ár. Immanuel í Hoyvík var tá byrjað at koyra við hjálp til Rumenia. Eg varð spurdur, um teir kundu fáa klæðir, ið eg hevði savnað inn, og koyra tað til Rumenia. Tó slapp eg ikki sjálvur við. Tá ið teir spurdu aftur, segði eg, at teir kundu fáa klæðini, um eg sjálvur slapp við at koyra bussin til Rumenia. Soleiðis byrjaði tað, sigur Absalon Matras.

– Eg hevði høyrð frá øðrum um støðuna í Rumenia, men tað var ikki fyrr enn eg hevði verið fyrsta túrin, at eg sá, hvussu stór neyðin var. Tað kom ein trongd á meg, at eg mátti avstað aftur. Soleiðis hevur tað verið øll árin. Og eg havi framvegis hesa trongdina í mær. Fyri mær er tað eitt kall, sigur Absalon Matras.

Sjálvt um hann er farin væl upp um pensjónsaldur, hugsar hann ikki um at slakka av.

– Eg hugsar als ikki um tað, og eg eri væl fyri líkamliga. Tá ið trongdin kemur á meg, má eg fara avstað, sigur Absalon Matras.

22.000 krónur

At hann hevur kunna farið øll hesi árin til Rumenia, er bara tí at hann hevur fingið nógv sjálvbodna hjálp og stuðul ymsastaðni frá.

– Eg eri sera takksamur fyri alla ta hjálp og tann stuðul, eg fái. Í nógv ár hava tað verið triggjar konur, ið hava skilt og pakkað klæðini í kjallaranum í Christianskirkjuni. Tann eina er farin, og nú eru tvær eftir. Tær gera eitt sera stórt arbeiði, sum eg eri sera takksamur fyri. Eg havi fleiri ferðir bjóðað teimum at komið við til Rumenia, so tær eisini síggja, hvar klæðini enda, men tær hava ikki hætta sær.

– Men tað eru eisini nógv onnur, ið stuðla á ymiskan hátt, og nógv biðja fyri arbeiðinum. Eg eri teimum øllum sera takksamur, sigur Absalon Matras.

Ein túrur til Rumenia hjá Absalon Matras kostar umleið 22.000 krónur. Hann hevur avtalu við Smyril Line um at fáa ein lastvogn við klæðum ókeypis (sum annars hevði farið tómur avstað). Áðrenn tað fylti hann ein buss og koyrdi hann allanvegin til Rumenia. Men tað var nógv dýrari. Nú rindar

hann fyri litla vørubilin og fyri seg sjálvan. Annars eru útreiðslurnar fyri flutning av klæðunum úr Danmark til Rumenia, bensin, mat, uppihald og annað.

– Eg havi nakrar stuðlar, ið flyta pengar á konto hjá Rumeniahjálpinum. Eg royni at ansa væl eftir pengunum, so at tað ikki fer ov nógv út. Onkuntið hava tað ikki verið nógvir pengar á konto, og tá havi eg selt vørubilin, fyri at hava pengar, so at eg havi kunna farið avstað. Tá ið eg eri komin heimaftur, havi eg roynt at fingið hendur á einum nýggjum vørubili. Onkuntið hevur Rumeniahjálpin fingið størri peningaupphæddir, sigur Absalon Matras.

900 tons

Hesi 30 árin, Absalon Matras hevur hjálpt í Rumenia og í øðrum fátøkum londum í Evropa, eru nógv tons av klæðum og øðrum tilfari farin avstað. Umleið seks tons av vøru eru við í hvørjari sending, og við 150 túrum svarar tað til umleið 900 tons.

Í stóran mun er talan um endurnýtslu av góðum klæðum og øðrum tingum, men eisini av bundnum vørum.

Rumenar í Føroyum

Við árunum eru fleiri rumenar og onnur, ið hava fingið hjálp. Nakrir fáir av rumenunum, ið Absalon eru komin í samband við, hava verið í Føroyum.

– Onkur hevur verið í stutta tíð, og onkur hevur eisini verið í longri tíð. Daniella og Calin Gabor, sum nú búgva í Vestmanna, hava búð her í fleiri ár. Tey bóðu um at sleppa við mær til Føroya. Eg setti bara sum treyt, at tey skuldu hava øll loyvi upp á pláss. So komu tey við mær í bussinum á heimvegnum. Tey hava lært føroyskt og børnini ganga í skúla her, sigur Absalon Matras.

Alina – ein fosturdóttir í Rumenia

Fyrstu ferð Absalon Matras kom til Rumenia, kom hann at kenna tað tá seks ára gomlu Alinu. Pápin var skotin, og mamman var stutt frammanundan deyð av krabbameini. Nú tók omman sær av henni. Absalon hevur stuðlað henni á ein serligan hátt øll árin, og kallar hana fosturdótturina

– Tað var fyrstu ferð, eg kom til Rumenia, at eg møtti Alinu. Hon hevði eina mynd av mammu hennara í hondini. Húsinu vóru so vánalig, og tey høvdu næstan einki. Eg gav teimum pengar, so at tey kundu keypa timbur, so tey kundu fáa benni fyri at fáa hita í húsið. Brennið rakk til tvey

ár, sigur Absalon Matras.

Flestu ferðirnar Absalon Matras hevur verið aftur í Rumenia, hevur hann vitjað Alinu.

– Omman var sálarliga sjúk, og Alina hevði tað ikki altíð so lætt. Vit royndu at geva allastaðni, har tørvur var á hjálpi, men eg royndi

altíð at hava okkurt eyka við til hennara. Vit hava havt samband øll árin, sigur hann.

Alina hevði eisini ein hálvbeiggja, sum eitur Simi, men hann búði á einum øðrum staði.

Nú er Alina 30 ára gomul. Hon er gift við einum rumena, og tey eru flutt til Del Grappa í Italia,

Absalon Matras saman við fosturdótturini, Alinu, og soni hennara, Alin
Mynd: Jóhannes Danielsen

har maður hennara arbeiðir sum møblasnikkari. Hjúnini eiga ein drong og eina gentu.

– Nú síggi eg ikki Alinu so ofta. Eg havi tó verið og vitjað tey í Del

Grappa. Vit tosa eisini regluliga í telefon ella á facetime. Hon spyr ofta nær eg fari til Rumenia, og um tað passar, so møtast vit har, sigur Absalon Matras.